

Csak akadályozzák a folyamatot

Egyenlőtlen harc a nemesi családok és a román állam között

● „Amíg Brüsszel messze van és alkalmatlan bármit végrehajtani, addig a sajtó és a hivatalok számára azt hazudik a román állam, amit szeretne” – jelentette ki a Krónikának a romániai restitúciós folyamat kapcsán báró Bánffy Farkas. Az erdélyi nemesi család elkobzott javainak visszaszolgáltatása érdekében számos pert folytató, a Fehér megyei Fugadon élő Bánffy-örökös szerint ezen a téren nem változott a román hatóságok hozzáállása, a maga módján minden egyes hivatal megpróbálja akadályozni a restitúciós folyamatot.

– Maros megyében a prefektusi hivatal 17 év pereskedés után nemrég elrendelte a birtokba helyezést a Bánffy család számára 2200 hektár erdő esetében. Ön az erdélyi arisztokrata család másik ágának tagjaként több restitúciós pert folytat, és ismeri a román hatóságokkal szembeni küzdelmet. Mennyire értékeli előrelépésnek a Maros megyei kormányhivatal döntését?

– Minden ügy egyedi ügy. Látam már olyat is, hogy valakinek visszaadták és utána ismét elvették a területét. Nekem is vannak olyan területeim, melyeket visszakaptunk, majd utána ismét elvették, és olyat is tudok, akinek visszaadták, birtokba helyezték, és utána nem hagyták, hogy gazdálkodjon rajta. Olyat is láttunk, hogy a prefektúra felszólította az illetékeseket: helyezzenek birtokba valakit, de ez soha nem történt meg. És olyat is, hogy bíróságon nyertek meg emberek területeket, és utána soha nem tudtak rajtuk gazdálkodni. A román bürokráciának számtalan útvesztője van még. Örülök, ha bárkinek sikerül megtenni egy lépést az összesen ezer lépésből, amíg elérkezik odáig, hogy használni tud egy területet, amit visszakapott, de szerintem itt nagyobb hír lett kerekülve, mint amekkora az előrelépés. Bár minden egyes lépés előrelépés.

– Korábban úgy értékelte, hogy Romániában „államilag blokkolva van” a restitúciós folyamat. Ezek szerint a Maros megyei döntés ellenére sem változott a helyzet?

– Egyáltalán nem mondhatom azt, hogy változott volna a helyzet. Nekem is számtalan olyan perem van még mindig, ahol a helyi polgármester a telekelést akadályozza vagy megtagadja a nullás adóigazolás kiadását, mert anélkül nem tudunk haladni. Vagy esetleg különböző, 150 évvel ezelőtti térképekre hivatkozva nem fogadja el a telekelés rajzait, miközben ők már kimérték egyszer. Olyanokat is tudunk, akiket birtokba kellene helyezni. A Maros megyei prefektúra már tíz

éve felszólított egy települést és erdészetet, hogy helyezzenek birtokba minket, ennek ellenére most a harmadik perünket indítjuk a kieső haszon fedezésére. Azt gondolom, hogy amíg Brüsszel messze van és alkalmatlan bármit végrehajtani, addig a sajtó számára és az európai hivatalok számára azt hazudik a román állam, amit szeretne. Senki nem fogja felelősségre vonni emiatt, ez senki másnak nem érdeke. Megértem őket, mert igazából a nagy nemzeti érdeküket védik, mi pedig megpróbáljuk a saját magántulajdonunkat védeni. Kicsit egyenlőtlenek az erőviszonyok, de mindig elhiszük, hogy van még remény.

– Értsem úgy, hogy a román állam minden egyes hivatal felhasznál arra, hogy akadályozza a restitúciós folyamatot?

– Természetesen. De ez teljesen érthető: mások az érdekeik, mint nekünk. Inkább az a probléma, hogy a Romsilva állami erdészet által kezelt állami területek teljes éves profijtja pár lej, ami nevetséges, miközben a magánerdészetek a magántulajdonban lévő erdőkből jelentős profitot termelnek. Van egy borzalmas problémája a román államnak: soha nincs elég pénz, miközben mi azt látjuk, hogy adott területek után több adót szedhetnének be és több hasznot tudnának húzni, mint amennyi profitot ők képesek gyártani. Így ez Románia szempontjából is rossz.

– Romániában jelentős problémának tekintik az illegális erdőkitermelést is. Önöket örökösökként mennyire érinti ez a jelenség? Amikor visszakapják, milyen mértékben vannak kiaknázva az erdőterületeik?

– Nem értek egyet azzal, hogy óriási probléma az illegális erdőkitermelés. Azt gondolom, hogy ez egy politikai és gazdasági érdekek miatt

felpumpált kijelentés a sajtóban és a közösségi médiában. Ha Romániában az illegális fakitermelés húsz éve száz százalék volt, akkor most öt százalékon áll. Az országnak hivatalosan 6 millió hektár erdője van, gyakorlatilag 7 millió. Ahogy a futballhoz, egészségügyhez, oktatáshoz, úgy az erdészethez is kezd mindenki érteni. De nincs akkora illegális fakitermelés Romániában, mint amekkorát állítanak. Sajnos ez egy téves kijelentés: bárki lát egy csutakot, rögtön közli, hogy illegálisan vágták ki. Nem, az erdőgazdálkodás arról szól, hogy a fát kitermeljük, és gazdasági hasznot hajtunk belőle, amiből újra tudunk erdőket kezelni. Attól, hogy kivágunk egy fát, az még nem falopás, de sajnos ezt a laikusok java része nem érti, és azt mondják: fát lopnak. Nem, nincs akkora probléma, nagyon kevés helyen van olyan jól lekövetett és ellenőrzött rendszer, mint amilyen jelenleg van Romániában. Sajnos már a gazdálkodásnak a logikus gyakorlati megoldásai veszélybe kerülnek azért, mert túlzott a védelem. Természetesen vannak gazemberek, de manapság nem ez a jellemző.

Bánffy Farkas szerint nem változott a helyzet, a hatóságok akadályt gördítenek a restitúció útjába

▼ KORÁBBI FELVÉTEL.
FORRÁS: MÉDIATÉR

– Korábban felmerült lehetőségként, hogy nagyapja, Bánffy Dániel öröksége ügyében az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulnak, hogy rendezzék a román állammal fennálló vagyoni vitájukat. Megkeresték az európai igazságszolgáltatási intézményt?

– Mi fordultunk már Strasbourghoz, és mindig érdekes, amikor Strasbourghoz egy román bíró válaszol a Romániából beadott kérésre. Belügynek tekintik, hogy ez az ország belügye, és nem tartozik az európai bíróságra. Nagyapánkat jelenleg háborús bűnösnek tartják számon Romániában, amit megfelelőbbéznünk, már csak azért is, mert anno mindenki azt állította, hogy az adott cselekedetet – ami egy beszéd megtartása volt – nem ő követte el, hanem egy másik illető. Ő több mint valószínűleg az országban sem volt akkor, de az 1952-es sztálini korban valamit kellett tenni a nagyapánkkal. Most felülbíráljuk a döntést, és ha sikerül egy normális irányba vinni, akkor természetesen továbbra is folytatjuk a pereskedéseket. 2008-ban már ott tartottunk, hogy 9800 hektár területet kaptunk vissza, de utána soha nem tudtunk rajta gazdálkodni, hiába nyertünk a bíróságon. Visszatérve a Maros megyei döntésre: sok sikert, jó munkát kívánunk mindenkinek, de ebből a kalászból annyira könnyen nem lehet enni, mert csak a receptet kapták meg hozzá.

– Egy korábbi interjúban úgy nyilatkozott: a román állam „nemzetpolitikai érdekek” tekinteti, hogy ne szolgáltatson vissza méretes földterületeket magyar nemzetiségű személyeknek Romániában, és a korrupcióellenes ügyészséget (DNA) is akadályozó tényezőként használja ebben. Ezen a téren lát-e változást?

– Ezt teljes mértékben továbbra is fenntartom. De a világ összes országa azt szeretné, ha saját nemzetiségű polgárai lennének a saját földterületeinek a tulajdonosai. Ebben nem egyedi Románia. Magyarország sem adná oda a Habsburg-hatalomra hivatkozva az osztrákoknak a Bakonyt, és Európa számos országában indíthatunk még vitákat arról, hogy melyik területet a történelem mely adott évtizedére hivatkozva lehetne a szomszédos országtól megszerezni. Nem kell messzire mennünk, elég, ha a Balkánon körülnézünk. Természetes, hogy Románia azt szeretné, ha román nemzetiségűek lennének a tulajdonosok, Magyarország meg azt, ha magyar nemzetiségűek lennének. Reméljük, hogy az államközi tárgyalásokon erről lehet majd beszélgetni.

Pap Melinda